

DIREKTYVOS

KOMISIJOS DIREKTYVA (ES) 2019/1831

2019 m. spalio 24 d.

kuria sudaromas penktasis orientacinių profesinio poveikio ribinių verčių sąrašas pagal Tarybos direktyvą 98/24/EB ir iš dalies keičiama Komisijos direktyva 2000/39/EB

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 1998 m. balandžio 7 d. Tarybos direktyvą 98/24/EB dėl darbuotojų saugos ir sveikatos apsaugos nuo rizikos, susijusios su cheminiais veiksniais darbe ⁽¹⁾, ypač į jos 3 straipsnio 2 dalį,

kadangi:

- (1) 2017 m. lapkričio 17 d. Geteborge paskelbto Europos socialinių teisių ramsčio ⁽²⁾ 10 principu nustatoma, kad kiekvienas darbuotojas turi teisę į sveikas, saugias ir pritaikytas darbo sąlygas. Teisė į aukšto lygio sveikatos apsaugą ir saugą darbe ir prie profesinių reikmių pritaikytą darbo aplinką, kurie leistų ilgą laiką dalyvauti darbo rinkoje, taip pat apima apsaugą nuo cheminių veiksnių poveikio darbe;
- (2) Komisija savo komunikate „Saugesnės ir sveikesnės darbo vietos visiems“ ⁽³⁾ aiškiai pabrėžė reikmę toliau gerinti darbuotojų apsaugą nuo pavojingų cheminių medžiagų darbe;
- (3) pagal Direktyvą 98/24/EB Komisija turi pasiūlyti darbuotojų apsaugos nuo pavojingų cheminių medžiagų keliamo pavojaus Europos Sąjungos (ES) tikslus, t. y. ES lygmeniu nustatyti orientacines profesinio poveikio ribines vertes;
- (4) pagal Direktyvos 98/24/EB 3 straipsnio 2 dalį Komisijai suteikiami įgaliojimai nustatyti arba peržiūrėti orientacines profesinio poveikio ribines vertes, atsižvelgiant į matavimo metodų galimybes, patvirtintas Tarybos direktyvos 89/391/EEB ⁽⁴⁾ 17 straipsnyje nustatyta tvarka;
- (5) Direktyvos 98/24/EB 3 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad Komisija, pasinaudodama naujausių mokslinių tyrimų duomenų nepriklausomu moksliniu vertinimu, įvertina ryšį tarp pavojingų cheminių veiksnių poveikio sveikatai ir jų koncentracijų, veikiančių darbuotojus darbo metu;
- (6) Komisijai šią užduotį vykdyti padeda Komisijos sprendimu 2014/113/ES ⁽⁵⁾ įsteigtas Cheminių medžiagų profesinio poveikio normų mokslinis komitetas (SCOEL);
- (7) pagal Direktyvą 98/24/EB profesinio poveikio ribinė vertė, jei nenurodyta kitaip, – tai cheminio veiksnio koncentracijos darbuotojo kvėpuojamame ore svertinio vidurkio pagal laiką didžiausia reikšmė per tam tikrą nustatytą laikotarpį;
- (8) orientacinės profesinio poveikio ribinės vertės – su sveikatos apsauga susijusios profesinio poveikio ribinės vertės, kurios nustatomos remiantis naujausiais moksliniais duomenimis ir kurias Komisija patvirtino atsižvelgdama į matavimo metodų galimybes. Šios vertės yra poveikio ribiniai lygiai, kurių neviršijant konkretus cheminis veiksnys, darantis trumpalaikį ar kasdienį poveikį per visą darbinę veiklą, nekenkia. Jos yra nustatytos kaip ES tikslai, o jų paskirtis – padėti darbdaviams nustatyti ir įvertinti riziką ir įgyvendinti prevencines ir apsaugos priemones pagal Direktyvą 98/24/EB;

⁽¹⁾ OL L 131, 1998 5 5, p. 11.

⁽²⁾ Europos socialinių teisių ramstis, 2017 m. lapkričio mėn., https://ec.europa.eu/commission/priorities/deeper-and-fairer-economic-and-monetary-union/european-pillar-social-rights_en

⁽³⁾ Komisijos komunikatas „Saugesnės ir sveikesnės darbo vietos visiems. ES darbuotojų saugos ir sveikatos teisės aktų ir politikos modernizavimas“, COM(2017) 12 final. <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=89&newsId=2709>.

⁽⁴⁾ 1989 m. birželio 12 d. Tarybos direktyva 89/391/EEB dėl priemonių darbuotojų saugai ir sveikatos apsaugai darbe gerinti nustatymo (OL L 183, 1989 6 29, p. 1).

⁽⁵⁾ 2014 m. kovo 3 d. Komisijos sprendimas 2014/113/ES, kuriuo įsteigiamas Cheminių medžiagų profesinio poveikio normų mokslinis komitetas ir panaikinamas Sprendimas 95/320/EB (OL L 62, 2014 3 4, p. 18).

- (9) remiantis Cheminių medžiagų profesinio poveikio normų mokslinio komiteto rekomendacijomis, orientacinės profesinio poveikio ribinės vertės yra nustatytos kaip dinaminis svertinis vidurkis per aštuonių valandų atskaitos laikotarpį (ilgalaikio poveikio ribinės vertės), o tam tikrų cheminių veiksmų – kaip dinaminis svertinis vidurkis per trumpesnius atskaitos laikotarpius, paprastai per vidutiniškai penkiolika minučių (trumpalaikio poveikio ribinės vertės), kad būtų atsižvelgta į per trumpą laiką padaromą jų poveikį;
- (10) valstybės narės turi nustatyti cheminių veiksmų, kurių orientacinės profesinio poveikio ribinės vertės yra nustatytos ES lygmeniu, nacionalines profesinio poveikio ribines vertes. Jos turi atsižvelgti į ES ribines vertes, tačiau nacionalines ribines vertes gali nustatyti pagal nacionalinius teisės aktus ir praktiką;
- (11) orientacinės profesinio poveikio ribinės vertės yra svarbi darbuotojų sveikatos apsaugos nuo pavojingų cheminių medžiagų keliamo pavojaus bendrųjų priemonių dalis;
- (12) pagal Direktyvos 98/24/EB 3 straipsnį Cheminių medžiagų profesinio poveikio normų mokslinis komitetas įvertino ryšį tarp šios direktyvos priede išvardytų dešimties cheminių veiksmų poveikio sveikatai ir profesinio poveikio lygio. Jis rekomendavo nustatyti visų šių cheminių veiksmų poveikio įkvėpus orientacines profesinio poveikio ribines vertes kaip dinaminį svertinį vidurkį per aštuonių valandų atskaitos laikotarpį. Todėl tikslinga nustatyti visų šios direktyvos priede išvardytų veiksmų ilgalaikio poveikio ribines vertes;
- (13) Cheminių medžiagų profesinio poveikio normų mokslinis komitetas taip pat rekomendavo nustatyti kai kurių iš šių cheminių veiksmų, t. y. anilino, trimetilamino, 2-fenilpropano (kumeno), antr-butylacetato, 4-aminotolueno, izobutylacetato, izoamilo alkoholio, n-butylacetato ir fosforiltrichlorido, trumpalaikio poveikio ribines vertes;
- (14) siekiant užtikrinti geriausią apsaugą, reikia atsižvelgti į tai, kad kai kurios cheminės medžiagos gali prasiskverbti per odą. Cheminių medžiagų profesinio poveikio normų mokslinis komitetas nustatė, kad kai kurių šios direktyvos priede išvardytų cheminių veiksmų – anilino, 2-fenilpropano (kumeno) ir 4-aminotolueno – nemažas kiekis gali prasiskverbti per odą. Todėl tikslinga į šios direktyvos priedą įtraukti šių cheminių veiksmų orientacines profesinio poveikio ribines vertes ir pateikti užrašus su nuoroda, kad nemažas jų kiekis gali prasiskverbti per odą;
- (15) vienas iš šių cheminių veiksmų – 2-fenilpropanas (kumenas) yra įtrauktas į Komisijos direktyvos 2000/39/EB ⁽⁶⁾ priedą. Cheminių medžiagų profesinio poveikio normų mokslinis komitetas rekomendavo nustatyti naują šios medžiagos orientacinę profesinio poveikio ribinę vertę. Todėl tikslinga į šios direktyvos priedą įtraukti peržiūrėtą 2-fenilpropano (kumeno) orientacinę profesinio poveikio ribinę vertę ir panaikinti atitinkamą Direktyvos 2000/39/EB priedo įrašą;
- (16) pagal 2011 m. rugsėjo 28 d. bendrą valstybių narių ir Komisijos politinį pareiškimą dėl aiškinamųjų dokumentų ⁽⁷⁾ valstybės narės įsipareigojo prie pranešimų apie perkėlimo priemones pagrįstais atvejais pridėti vieną ar daugiau dokumentų, kuriuose paaiškinamos direktyvos sudėtinių dalių ir nacionalinių perkėlimo priemonių atitinkamų dalių sąsajos;
- (17) nacionalinės teisės aktuose jau yra nustatytos kai kurių veiksmų nacionalinės profesinio poveikio ribinės vertės, be to, nacionalinės teisės priemonės profesinio poveikio ribinėms vertėms nustatyti yra skirtingos ir techniškai sudėtingos, todėl Komisija dėl šios direktyvos laikosi nuomonės, kad tokių dokumentų perdavimas pateikiant nacionalinių priemonių ir šios direktyvos atitiktis lenteles yra pagrįstas;
- (18) pagal Direktyvos 98/24/EB 3 straipsnio 2 dalį buvo konsultuotasi su Darbuotojų saugos ir sveikatos patariamuoju komitetu, kuris pateikė nuomones 2017 m. gruodžio 6 d. ir 2018 m. gegužės 31 d. Komitetas pripažino, kad šiuo metu esama sunkumų, susijusių su galimybėmis taikyti matavimo metodus, kurie galėtų būti naudojami siekiant įrodyti, kad laikomasi siūlomų fosforiltrichlorido ir izoamilo alkoholio ribinių verčių, ir kad reikėtų dėti pastangas, kad iki perkėlimo į nacionalinę teisę laikotarpio pabaigos būtų parengti tinkami metodai;
- (19) šioje direktyvoje nustatytos priemonės atitinka pagal Direktyvos 89/391/EEB 17 straipsnį įsteigto Technikos pažangos komiteto nuomonę,

⁽⁶⁾ 2000 m. birželio 8 d. Komisijos direktyva 2000/39/EB, nustatanti pirmąjį orientacinių profesinio poveikio ribinių dydžių sąrašą, įgyvendinant Tarybos direktyvą 98/24/EB dėl darbuotojų saugos ir sveikatos apsaugos nuo rizikos, susijusios su cheminiais veiksniais darbe (OL L 142, 2000 6 16, p. 47).

⁽⁷⁾ OL C 369, 2011 12 17, p. 14.

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Šia direktyva nustatomas priede išvardytų cheminių veiksnių penktasis ES orientacinių profesinio poveikio ribinių verčių sąrašas.

2 straipsnis

Atsižvelgdamos į ES ribines vertes, valstybės narės nustato priede išvardytų cheminių veiksnių nacionalines profesinio poveikio ribines vertes.

3 straipsnis

Direktyvos 2000/39/EB priede pateikta nuoroda į kumeną panaikinama nuo 2021 m. gegužės 20 d.

4 straipsnis

1. Valstybės narės ne vėliau kaip iki 2021 m. gegužės 20 d. priima ir paskelbia įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus, kad būtų laikomasi šios direktyvos.

Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų teisės aktų nuostatų tekstą ir prie pranešimų prideda vieną ar keletą aiškinamųjų dokumentų su tų nuostatų ir šios direktyvos atitikties lentelėmis.

Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

5 straipsnis

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

6 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje 2019 m. spalio 24 d.

Komisijos vardu
Pirmininkas
Jean-Claude JUNCKER

PRIEDAS

EB Nr. ⁽¹⁾	CAS Nr. ⁽²⁾	Cheminio veiksnio pavadinimas	Ribinės vertės				Žymėjimas ⁽³⁾
			8 val. ⁽⁴⁾		Trumpalaikio poveikio ⁽⁵⁾		
			mg/m ³ ⁽⁶⁾	ppm ⁽⁷⁾	mg/m ³ ⁽⁶⁾	Ppm ⁽⁷⁾	
200-539-3	62-53-3	Anilinas ⁽⁸⁾	7,74	2	19,35	5	oda
200-817-4	74-87-3	Chlorometanas	42	20	—	—	—
200-875-0	75-50-3	Trimetilaminas	4,9	2	12,5	5	—
202-704-5	98-82-8	2-Fenilpropanas (kumenas) ⁽⁸⁾	50	10	250	50	oda
203-300-1	105-46-4	antr-butilacetatas	241	50	723	150	—
203-403-1	106-49-0	4-aminotoluenas	4,46	1	8,92	2	oda
203-745-1	110-19-0	Izobutilacetatas	241	50	723	150	—
204-633-5	123-51-3	Izoamilo alkoholis	18	5	37	10	—
204-658-1	123-86-4	n-butilacetatas	241	50	723	150	—
233-046-7	10025-87-3	Fosforil-trichloridas	0,064	0,01	0,12	0,02	—

⁽¹⁾ EB Nr. – Europos Bendrijos (EB) numeris, Europos Sąjungos cheminės medžiagos skaitinis identifikatorius.

⁽²⁾ CAS Nr. – Cheminių medžiagų santrumpų tarnybos registro numeris.

⁽³⁾ Prie profesinio poveikio ribinės vertės pridėtas užrašas *oda* reiškia, kad didelis medžiagos kiekis į organizmą gali prasiskverbti per odą.

⁽⁴⁾ Per aštuonių valandų atskaitos laikotarpį išmatuotas ar apskaičiuotas dinaminis svertinis vidurkis (DSV).

⁽⁵⁾ Trumpalaikio poveikio ribinė vertė (TPRV). Ribinė vertė, kurios negalima viršyti. 15 min. trukmės poveikis, jei nenurodyta kitaip.

⁽⁶⁾ mg/m³ – miligramai kubiniame metre oro. Cheminių medžiagų dujų arba garų fazės ribinė vertė išreiškiama esant 20 °C temperatūrai ir 101,3 kPa slėgiui.

⁽⁷⁾ ppm – milijoninės dalys, padalytos iš oro tūrio (ml/m³).

⁽⁸⁾ Stebint poveikį reikėtų naudotis atitinkamomis biologinės stebėsenos vertėmis, kaip siūlo Cheminių medžiagų profesinio poveikio normų mokslinis komitetas (SCOEL).